

Nr 39*Utlåtande i anledning av motioner angående användande av domänverkets vinstmedel för fritidsanläggningar.*

I de likalydande vid 1969 års riksdag väckta motionerna I: 151 av herr *Carlsson, Eric*, och herr *Nilsson, Nils*, samt II: 170 av herr *Jonasson m. fl.* har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om skyndsamt prövning och förslag beträffande grunder för användning av hos domänverket fonderade vinstmedel för inköp av särskilda natur- och fritidsområden samt för ordnande av friluftsanläggningar i enlighet med motions syfte.

Utskottet. I enlighet med 1968 års riksdagsbeslut om effektivisering och samordning av statens skogsföretag (prop. 1968: 103; JoU 32; rskr. 269) har domänverkets markfond från och med den 1 januari innevarande år avvecklats och ersatts av en investeringsfond, till vilken bl. a. skall föras medel som frigörs vid försäljning av fast egendom under domänfonden. Investeringsfonden får utnyttjas förutom till inköp av fast egendom till investeringar med en varaktighet av minst tio år. Enligt uttalande av 1963 års riksdag (JoU 11; rskr. 139) bör domänverket i samband med sin allmänna inköpsverksamhet eftersträva att så långt möjligt tillgodose det allmänna naturvårdsintresset. Som framhållits vid 1966 års riksdag (JoU 24) innebär detta bl. a. att domänverket även kan förvärva markområden, som kräver skoglig förvaltning men därtill är av den art att de bedöms bära avsättas till naturreservat i allmän ägo. 1968 års beslut medförde inte någon ändring av domänverkets handlingsmöjligheter i nämnda avseende.

I föreliggande motioner anförs att gällande bestämmelser om domänverkets investeringsfond torde vara så utformade att de tillåter användning av medlen för inköp av särskilda natur- och fritidsområden samt för ordnande av friluftsanläggningar. Enligt motionärernas mening bör emellertid reglerna för fondmedlens disposition ändras så att användning av medlen för naturvårds- och friluftssändamål blir ett huvudsyfte.

Motionsyrkanden av motsvarande innebörd har under senare år upprepade gånger prövats av riksdagen utan att föranleda någon riksdagens åtgärd. Det har därvid vitsordats att domänverket gjort betydande insatser i fråga om naturvården och när det gällt att ställa markområden till förfogande för friluftsliv m. m.

Enligt utskottets mening har sedan frågan sist behandlades av riksdagen

(JoU 1968: 33) inte något inträffat som bör föranleda riksdagen till ändrat ståndpunktstagande i förevarande spörsmål.

Utskottet hemställer alltså

att riksdagen lämnar motionerna I: 151 och II: 170 utan åtgärd.

Stockholm den 18 november 1969

På jordbruksutskottets vägnar:

ERIC MOSSBERGER

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från första kammaren: herrar Mossberger (s), Lage Svedberg (s), Hedström (s)*, Skärman (fp), Hermansson (cp), Magnusson (s), Augustsson (s), fru Hultell (m), herrar Skagerlund (fp) och Ingvar Andersson (m);

från andra kammaren: herrar Persson i Skänninge (s), Eliasson i Moholm (m)*, Lundmark (s)*, Trana (s), Eskilsson i Likenäs (s), Jonasson (cp), Persson i Heden (cp), Nilsson i Lönsboda (fp), fru Sundström (s) och herr Nygren (s)*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr *Hermansson* (cp), fru *Hultell* (m), herrar *Skagerlund* (fp), *Ingvar Andersson* (m), *Eliasson* i Moholm (m), *Jonasson* (cp) och *Persson* i Heden (cp), som anser att tredje och fjärde styckena av utskottets yttrande samt utskottets hemställan bort utbytas mot text av följande lydelse:

»Såsom framhålles i motionerna är det en angelägen uppgift för samhället att medverka till att de stora värden, som naturen representerar i olika avseenden, kan bevaras och komma befolkningen till godo. Särskilt för lätsortsbefolkningen är det av vikt att rekreationsmöjligheter står till förfogande. Staten och kommunerna har att gemensamt svara för naturvårds- och fritidspolitiken. De största kostnaderna avser inköp av naturområden och ordnande av friluftsanläggningar. Det är angeläget att kommunernas kostnader för dessa ändamål begränsas och att staten i stället tar på sig en större del av det ekonomiska ansvaret härför.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att ökade statliga resurser för nämnda investeringar lämpligen kan åstadkommas genom att för ändamålet ta i anspråk de vinstmedel, som domänverket erhållit vid markförsäljningar.

Bestämmelserna för investeringsfonden torde redan göra det möjligt att använda medel från fonden för inköp av särskilda natur- och fritidsområden samt för ordnande av friluftsanläggningar. Åtskilliga insatser har också gjorts för naturvården från domänverkets sida. Utskottet vill emellertid i likhet med motionärerna förorda att användning av fonderade vinstmedel från markförsäljningar för nämnda slag av investeringar blir ett huvudsyfte. Härför torde särskilda grunder behöva utarbetas.

Utskottet hemställer därför

att riksdagen med bifall till motionerna I: 151 och II: 170 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om skyndsam prövning och förslag beträffande grunder för användning av hos domänverket fonderade vinstmedel för inköp av särskilda natur- och fritidsområden samt för ordnande av friluftsanläggningar i enlighet med motionernas syfte.»